EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 11.7.2013
COM(2013) 521 final

2013/0247 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Poikkeuksen voimassaolon jatkaminen niiden jäsenvaltioiden osalta, joilla on rahoitusvakaudesta johtuvia vakavia vaikeuksia käyttää korotettuja yhteisrahoitusosuuksia

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Pitkittynyt finanssi- ja talouskriisi on aiheuttanut kansallisiin rahoitusvaroihin kohdistuvia paineita, kun jäsenvaltiot toteuttavat julkisen talouden vakauttamiseen tarvittavia politiikkoja. Tässä tilanteessa on erityisen tärkeää varmistaa maaseudun kehittämisohjelmien mahdollisimman laaja täytäntöönpanotaso.

Ohjelman täytäntöönpano on usein haasteellista erityisesti julkisen talouden vakauttamisesta johtuvien maksuvalmiusongelmien vuoksi. Tämä koskee etenkin finanssikriisistä pahiten kärsineitä jäsenvaltioita, jotka ovat saaneet sopeutusohjelman mukaista rahoitustukea. Tällä hetkellä seitsemälle maalle on myönnetty rahoitustukea, ja ne ovat sopineet komission kanssa makrotalouden sopeutusohjelmasta. Kyseiset maat ovat Irlanti, Kreikka, Kypros, Latvia, Portugali, Romania ja Unkari, jäljempänä ’ohjelmamaat’. Latvia, Romania ja Unkari eivät enää ole mukana sopeutusohjelmassa.

Sen varmistamiseksi, että nämä jäsenvaltiot (ja kaikki muut jäsenvaltiot, jotka saattavat vastaisuudessa päästä osallisiksi tällaisista tukiohjelmista) voivat jatkaa maaseudun kehittämisohjelmien konkreettista täytäntöönpanoa ja jakaa varoja hankkeisiin, tähän ehdotukseen sisältyy säännöksiä, joiden nojalla kyseiset jäsenvaltiot voivat saada korotettuja yhteisrahoitusosuuksia, ilman että niille maaseudun kehittämispolitiikan mukaisesti kaudella 2007–2013 myönnettävä kokonaismäärä muuttuu. Nämä kriittisessä tilanteessa olevat jäsenvaltiot saavat siten lisää rahoitusresursseja ja ohjelmien konkreettisen toteutuksen jatkaminen helpottuu.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 70 artiklan 4 c kohdassa säädetään, että maaseuturahaston osuutta voidaan 3, 4 ja 5 kohdassa vahvistetuista enimmäismääristä poiketen nostaa enintään 95 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista lähentymistavoitealueilla, syrjäisimmillä alueilla ja pienillä Egeanmeren saarilla sekä 85 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista muilla alueilla. Tällä hetkellä tätä poikkeusta sovelletaan ainoastaan maksajavirastoille ennen 31 päivää joulukuuta 2013 aiheutuneisiin menoihin.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Ehdotus on johdonmukainen sellaisten muiden ehdotusten ja aloitteiden kanssa, joita komissio on esittänyt talouskriisiin reagoimiseksi.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

- **Intressitahojen kuuleminen**

Ulkoisia sidosryhmiä ei kuultu.

- **Asiantuntijatiedon käyttö**

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ollut tarpeen.

- **Vaikutusten arviointi**

Rahoitustukea saava jäsenvaltio voi esittää komissiolle pyynnön muutoksen tekemiseksi sen kautta 2007–2013 koskevaan maaseudun kehittämisohjelmaan ja käyttää hyväkseen poikkeusta soveltaa tavanomaista korkeampaa yhteisrahoitusosuutta. Tällä hetkellä Irlanti, Kreikka ja Portugali käyttävät tätä poikkeusta, joskaan eivät aina enimmäismäärään asti. Koska maaseuturahastosta jäsenvaltioille tai kyseisille ohjelmille kaudella myönnettävän kokonaisrahoituksen määrä ei muutu, EU:n korkeampi rahoitusosuus vähentää ensisijaisesti maaseudun kehittämisohjelmille ohjelmakaudella käytettävissä olevan julkisen kokonaisrahoitusosuuden määrää. Rahoitustukea saavien jäsenvaltioiden mahdollisuus korottaa maaseuturahaston rahoitusosuutta kuluvan kauden 2007–2013 maaseudun kehittämisohjelmien osalta koskee tällä hetkellä ainoastaan 31 päivään joulukuuta 2013 asti aiheutuvia menoja (ajanjaksolla, jona jäsenvaltio saa rahoitustukea), joten se ei ulotu menojen viimeiseen tukikelpoisuuspäivään asti, joka on 31 päivä joulukuuta 2015.

Asetuksen (EU) N:o …/… [yhteisiä säännöksiä koskeva asetus] 22 artiklan mukaisesti maaseuturahaston rahoitusosuutta voidaan uudella ohjelmakaudella 2014–2020 aiheutuvien menojen osalta korottaa määrällä, joka on 10 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kunkin toimenpiteen osalta sovellettava maaseuturahaston rahoitusosuus. Tämä uusi täydentävä tukijärjestelmä, jota sovelletaan yhdenmukaisesti kaikkiin toimenpiteisiin, voi tapauksesta riippuen joko alentaa tai nostaa maaseuturahaston rahoitusosuutta asetuksen (EY) N:o 1698/2005 70 artiklan 4 c kohdassa säädettyyn nykyiseen järjestelmään verrattuna.

Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 70 artiklan 4 c kohdassa säädetyn mahdollisuuden soveltaa nykyisiin maaseudun kehittämisohjelmiin tavanomaista korkeampaa maatalousrahaston rahoitusosuutta rajoittaminen vuoden 2013 loppuun ja vain siihen ajanjaksoon, jona jäsenvaltio saa rahoitustukea, saattaa vaarantaa maaseuturahaston rahoituksen mahdollisimman laajan ja tehokkaan käytön kyseisissä maaseudun kehittämisohjelmissa ennen kuin lisätukea on mahdollista käyttää uusiin ohjelmiin.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

- **Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus**

Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 70 artiklan 4 c kohtaa ehdotetaan muutettavan siten, että rahoitustukea saavat jäsenvaltiot voivat tukikelpoisuusajan päättymiseen asti hyötyä 10 prosenttiyksikön korotuksesta, joka koskisi ainoastaan ohjelmakautta 2007–2013 koskevia avoimia talousarviositoumuksia, ja esittää korotettuja loppumaksupyyntöjä, vaikkeivät enää saisi rahoitustukea.

- **Oikeusperusta**

SEUT-sopimuksen 42 ja 43 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate**

Ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska sillä pyritään korottamaan maaseuturahastosta tietyille vakavissa vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille myönnettävää rahoitusosuutta. Vaikeudet liittyvät ennen kaikkea niiden

talouskasvuun ja rahoitusvakauteen sekä alijäämän ja velkaantuneisuuden lisääntymiseen. Nämä ongelmat johtuvat osittain myös kansainvälisestä talous- ja rahoitusympäristöstä. Tässä tilanteessa on tarpeen ottaa Euroopan unionissa käyttöön väliaikainen mekanismi, jonka avulla voidaan poiketa maaseuturahaston tavanomaisista rahoitusosuuksista.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen:

Korotettujen yhteisrahoitusosuuksien soveltamisalan laajentaminen on oikeasuhteinen pitkittyneeseen talouskriisiin nähden ja kyseisten jäsenvaltioiden auttamiseen tähdänneisiin muihin toimiin nähden.

- **Sääntelytavan valinta**

Ehdotettu sääntelytapa: voimassa olevan asetuksen muuttaminen.

Komissio on tarkastellut lainsäädäntöpuitteiden tarjoamaa liikkumavaraa ja pitää tähän mennessä saadun kokemuksen perusteella tarpeellisena ehdottaa muutoksia asetukseen (EY) N:o 1698/2005.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia maksusitoumusmäärärahoihin, koska maaseuturahastosta toimenpideohjelmille ohjelmakaudeksi 2007–2013 myönnettävän rahoituksen enimmäismääriin ei ehdoteta muutoksia.

Se saattaa kuitenkin lisätä maksumäärärahojen tarvetta vuoden 2014 talousarviossa 90 miljoonalla eurolla, jos jäsenvaltiot jatkavat korotettujen yhteisrahoitusosuuksien soveltamista.

Toimenpiteen käyttöä koskevien jäsenvaltioiden pyyntöjen ja esitettyjen välimaksupyyntöjen perusteella komissio tarkastelee tilannetta uudelleen ja päättää tarvittaessa asianmukaisista toimista.

2013/0247 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 42 ja 43 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[1],

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon[2],

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Ennennäkemätön maailmanlaajuinen finanssikriisi ja ennennäkemätön talouden laskusuhdanne ovat vahingoittaneet vakavalla tavalla talouskasvua ja rahoitusvakautta sekä heikentäneet huomattavasti useiden jäsenvaltioiden rahoituksellisia ja taloudellisia edellytyksiä. Tilanne aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa erityisesti tietyille jäsenvaltioille vakavia vaikeuksia, jotka liittyvät ennen muuta ongelmiin niiden talouskasvussa ja rahoitusvakaudessa sekä alijäämän ja velkaantuneisuuden kasvuun, mitkä johtuvat osittain myös kansainvälisestä talous- ja rahoitusympäristöstä.

(2) Vaikka kriisin kielteisten vaikutusten torjumiseksi on jo toteutettu merkittäviä toimia, myös lainsäädännön muutoksia, finanssikriisin vaikutukset tuntuvat laajalti reaalitaloudessa, ja myös kansallisiin rahoitusvaroihin kohdistuu yhä enemmän paineita.

(3) Ottaen huomioon eräät rahoitusvakautensa osalta edelleen vakavissa vaikeuksissa olevat jäsenvaltiot ja tilanteesta aiheutuvien kielteisten vaikutusten rajoittamiseksi siirryttäessä nykyisestä ohjelmakaudesta seuraavaan ohjelmakauteen olisi jatkettava neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005[3] 70 artiklan 4 c kohdassa säädetyn maaseuturahaston rahoitusosuuden korottamista koskevan poikkeuksen voimassaoloa ohjelmakautta 2007–2013 koskevien menojen viimeiseen tukikelpoisuuspäivään asti, joka on 31 päivä joulukuuta 2015, jotta mahdollistetaan käytettävissä olevan maaseuturahaston rahoituksen mahdollisimman tehokas käyttö.

---

1 EUVL C , , s. .
2 EUVL C , , s. .
3 EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.

(4) Mahdollisuutta korottaa tavanomaisen yhteisrahoitusosuuden määrää väli- ja loppumaksuissa ei saisi rajoittaa ainoastaan ajanjaksoon, jona jäsenvaltio saa rahoitustukea asetuksen (EU) N:o 407/2010, asetuksen (EY) N:o 332/2002 tai Euroopan vakausmekanismin perustamisesta tehdyn sopimuksen mukaisesti, koska jäsenvaltioilla on vielä rahoitustuen päättymisen jälkeenkin suuria ongelmia saada kansallisia yhteisrahoitusosuuksia.

(5) Rahoitusosuuden 10 prosenttiyksiköllä korotettua määrää sovelletaan 7–8 päivänä helmikuuta 2013 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaan ja [yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen] 22 artiklan mukaisesti ohjelmakaudella 2014–2020 30 päivään kesäkuuta 2016 saakka, jolloin korotuksen mahdollisuutta tarkastellaan uudelleen. Koska ohjelmakausilla 2013–2013 ja 2014–2020 on päällekkyyttä, on tarpeen varmistaa näinä kahtena kautena rahoitustukea saavien jäsenvaltioiden johdonmukainen ja yhdenmukainen kohtelu. Sen vuoksi rahoitustukea saavien jäsenvaltioiden olisi voitava hyödyntää korotettua yhteisrahoitusosuutta tukikelpoisuusajan loppuun asti ja hakea sitä loppumaksupyynnöissään, vaikkeivät enää saisi rahoitustukea.

(6) Koska 70 artiklan 4 c kohdassa vahvistettu määräaika osuu samaan aikaan ohjelmakauden ja siihen liittyvien ohjelmatyötä ja menettelyjä koskevien vaatimusten päättymisen kanssa, on aiheellista säätää, että tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

(7) Sen vuoksi asetusta (EY) N:o 1698/2005 olisi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 1698/2005 70 artiklan 4 c kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäisen alakohdan johdantokappale seuraavasti:

”Maaseuturahaston osuus voidaan 3, 4 ja 5 kohdassa vahvistetuista enimmäismääristä poiketen nostaa enintään 95 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista lähentymistavoitealueilla, syrjäisimmillä alueilla ja pienillä Egeanmeren saarilla sekä 85 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista muilla alueilla. Näitä osuuksia sovelletaan kussakin todennetussa menoilmoituksessa hiljattain ilmoitettuihin tukikelpoisiin menoihin, kun jäsenvaltio täyttää [*julkaisutoimisto lisää tämän asetuksen voimassaolopäivän*] jälkeen jonkin seuraavista edellytyksistä: ”

b) Korvataan toinen alakohta seuraavasti:

”Jäsenvaltion, joka haluaa käyttää hyväkseen ensimmäisessä alakohdassa säädettyä poikkeusta, on esitettävä komissiolle pyyntö vastaavan muutoksen tekemisestä sen maaseudun kehittämisohjelmaan. Poikkeusta sovelletaan siitä alkaen, kun komissio on hyväksynyt ohjelman muutoksen.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDOKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUUSSELVITYS

RAHOITUSSELVITYS

AGRI/I1/2013/1278200

6.20.2013.6

PÄIVÄMÄÄRÄ: 17.5.2013

1. BUDJETTIKOHTA:

05 04 Maaseudun kehittäminen

2. TOIMENPITEEN NIMI:

Ehdotus: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisesta

3. OIKEUSPERUSTA:

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklan 2 kohta

4. TAVOITTEET:

Asetuksella jatketaan vuoden 2015 loppuun sen poikkeuksen voimassaoloa, jonka nojalla rahoitustukea saavien jäsenvaltioiden maaseuturahaston rahoitusosuutta voidaan nostaa enintään 95 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista lähentymistavoitealueilla, syrjäisimmillä alueilla ja pienillä Egeanmeren saarilla sekä 85 prosenttiin tukikelpoisista julkisista menoista muilla alueilla.

5. VAIKUTUKSET TALOUSARVIOON		12 KK:N AJANJAKSO (milj. euroa)	KULUVA VARAINHOITOVUOSI 2013 (milj. euroa)	SEURAAVA VARAINHOITOVUOSI 2014 (milj. euroa)
5.0	MENOT - EU:N TALOUSARVIOSTA (TUET/INTERVENTIOT) - KANSALLISISTA TALOUSARVIOISTA - MUISTA LÄHTEISTÄ			Maksusitoumus-määrärahat: - Maksumäärärahat: + 90
5.1	TULOT - EU:N OMAT VARAT (MAKSUT/TULLIT) - KANSALLISISTA TALOUSARVIOISTA			

		2015	2016	2017	2018
5.0.1	MENOARVIO			Maksumäärä-rahat: - 90	
5.1.1	TULOARVIO				

5.2	LASKUTAPA: -	
6.0	MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION KYSEISEEN LUKUUN OTETUISTA MÄÄRÄRAHOISTA	ei sovelleta
6.1	MAHDOLLISUUS RAHOITUKSEEN TOTEUTETTAVANA OLEVAN TALOUSARVION LUKUJEN VÄLISILLÄ SIIRROILLA	ei sovelleta
6.2	LISÄTALOUSARVION TARVE	~~EI~~
6.3	MYÖHEMPIIN TALOUSARVIOIHIN OTETTAVAT MÄÄRÄRAHAT	~~EI~~

HUOMAUTUKSIA:
Asetuksen (EY) N:o 1698/2005 muuttamisella ei ole rahoitusvaikutuksia maksusitoumusmäärärahoihin, koska maaseudun kehittämisen kokonaismäärärahoja tai niiden vuotuista jakoa ei muuteta.

Maksujen osalta poikkeuksen voimassaoloajan jatkaminen, jonka nojalla voidaan soveltaa korotettuja yhteisrahoitusosuuksia, saattaa johtaa kyseisille jäsenvaltioille maksettavien korvausten nousuun. Ehdotus ei vaikuta vuoden 2013 talousarvioon. Viimeisten saatavilla olevien jäsenvaltioiden maksuennusteiden mukaan maksumäärärahojen lisätarpeeksi voidaan arvioida 90 miljoonaa euroa vuonna 2014 (verrattuna tilanteeseen, jossa korotettujen rahoitusosuuksien soveltaminen päättyy vuonna 2013). Summa kompensoituu ohjelmien päättämisvaiheessa, todennäköisimmin vuonna 2017.

Toimenpiteen käyttöä koskevien jäsenvaltioiden pyyntöjen ja esitettyjen välimaksupyyntöjen perusteella komissio tarkastelee tilannetta uudelleen ja päättää tarvittaessa asianmukaisista toimista.